

OBSAH

1	VEŘEJNÉ FINANCE – ZÁKLADNÍ POJMY, FUNKCE, VAZBY NA VEŘEJNÝ SEKTOR	11
1.1	Vymezení pojmu „veřejné finance“. Fiskální funkce	11
1.2	Veřejné finance jako vědní disciplína	20
1.3	Veřejné finance, veřejný a soukromý sektor	22
1.4	Rozvoj fiskální teorie	25
2	VEŘEJNÉ FINANCE V PARADIGMATU VEŘEJNÉ VOLBY	30
2.1	Podstata veřejné volby a její aktéři	30
2.2	Role byrokracie ve veřejné volbě	33
2.3	Zájmové skupiny ve veřejné volbě	36
2.4	Hlasovací pravidla ve veřejné volbě	37
3	VEŘEJNÉ STATKY	51
3.1	Charakteristika veřejných statků	51
3.2	Typologie veřejných statků	57
3.3	Efektivní zabezpečení veřejných statků	62
4	VEŘEJNÉ VÝDAJE, PROJEKTY A PROGRAMY	74
4.1	Veřejné výdaje – charakteristika, druhy a členění	74
4.2	Institucionální versus programové financování	86
4.3	Metody hodnocení výdajových programů	90
4.4	Veřejné zakázky	97
5	VEŘEJNÉ PŘÍJMY – CHARAKTERISTIKA, DRUHY A ČLENĚNÍ	108
5.1	Daně – vymezení pojmu a třídění	108
5.2	Přímé daně v českém daňovém mixu	113
5.3	Nepřímé daně	118
5.4	Ostatní daňové příjmy	119
5.5	Poplatky	122
5.6	Úvěrové příjmy	123

6	ÚVOD DO DAŇOVÉ TEORIE	126
6.1	Daňové principy	126
6.2	Spravedlnost daní	127
6.3	Efektivnost daní	129
6.3.1	Nadměrné daňové břemeno	129
6.3.2	Administrativní náklady zdanění	134
6.4	Vztah mezi efektivností a spravedlností daní	135
6.5	Daňový přesun a dopad	137
6.6	Měření daňové redistribuce	140
7	SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	143
7.1	Vymezení sociálního zabezpečení	143
7.2	Důvody pro rozvoj sociálního zabezpečení	144
7.3	Nástroje sociálního zabezpečení	146
7.4	Problémy sociálního zabezpečení	149
7.5	Základní faktory sociálního zabezpečení	152
7.6	Stárnutí populace jako rizikový faktor růstu výdajů na sociální zabezpečení	157
8	ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA A ROZPOČTOVÝ PROCES	165
8.1	Charakteristika rozpočtové soustavy	165
8.2	Státní rozpočet	170
8.3	Podstata a průběh rozpočtového procesu	176
8.4	Metody rozpočtování	181
8.5	Kontrola a audit v České republice	182
9	PROSTOROVÉ ASPEKTY VEŘEJNÝCH FINANCIÍ	187
9.1	Prostorové aspekty veřejných financí	187
9.2	Teoretická východiska fiskální decentralizace	190
9.3	Empirické požadavky úspěšného zavedení systému fiskální decentralizace	201
9.4	Místní finance	212
10	ROZPOČTOVÁ A FISKÁLNÍ POLITIKA – VYBRANÉ PROBLÉMY	216
10.1	Rozpočtová politika	216
10.2	Fiskální politika	221
10.2.1	Změna vládních výdajů	222
10.2.2	Změna daní	226
10.2.3	Expanzivní a restriktivní fiskální politika	231

11	FISKÁLNÍ NEROVNOVÁHA – PROBLÉMY A DOPADY	239
11.1	Krátkodobá fiskální nerovnováha – rozpočtový deficit	239
11.2	Dlouhodobá fiskální nerovnováha – veřejný dluh	249
11.3	Problémy fiskální nerovnováhy	259
12	OBECNÉ TRENDY A SOUČASNÉ PROBLÉMY VEŘEJNÝCH FINANCIÍ	263
12.1	Trendy a problémy v oblasti rozpočtové a fiskální politiky	263
12.1.1	Tíhnutí k rozpočtovým deficitům	263
12.1.2	Strukturální reformy v oblasti veřejných financí	264
12.1.3	Zlepšování skladby veřejných výdajů a stát blahobytu	265
12.2	Obecné trendy a současné problémy zdanění	268
12.2.1	Daňová kvota a daňový mix v zemích Evropské unie	269
12.2.2	Daňová mobilita a konkurence	271
12.2.3	Daňová politika Evropské unie a harmonizace daní	272
12.3	Veřejné finance a finanční krize	276
12.3.1	Podstata a příčiny krize	277
12.3.2	Reakce hospodářské politiky	277
12.3.3	Trendy ve vývoji veřejných financí patrné v roce 2008	278
12.3.4	Důsledky pro veřejné finance	279
12.3.5	Fiskalizace nákladů finanční krize	281
12.4	Veřejné finance Evropské unie	282
12.4.1	Maastrichtská kritéria	282
12.4.2	Pakt stability a růstu	284
12.5	Rozpočet Evropské unie	288
12.5.1	Historie rozpočtu, vývoj evropské integrace a rozpočtu	288
12.5.2	Rozpočtové principy a rozpočtový proces	294
12.5.3	Příjmy a výdaje rozpočtu Evropské unie	295
12.5.4	Finanční perspektiva, politika finančního cílování	297
13	REFORMA VEŘEJNÝCH FINANCIÍ V ČR	301
13.1	Vymezení pojmu reforma veřejných financí	301
13.2	Reforma veřejných financí na výdajové straně veřejných rozpočtů	302
13.3	Daňové reformy	312
13.3.1	Daňové reformy v ČR	318
13.3.1.1	Daňová reforma počátku devadesátých let	318
13.3.1.2	Druhá polovina devadesátých let	319
13.3.1.3	Vývoj po roce 2000	319
13.3.1.4	Daňová reforma po roce 2005	320
13.3.1.5	Reforma veřejných financí od roku 2008	321

Závěr	324
Literatura a jiné prameny	325
Rejstřík	333